

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

9.9.2009

B7-0025/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tadžikistanin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä

Alojz Peterle
ulkoasiainvaliokunnan puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tadžikistanin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmat Keski-Aasiasta, erityisesti 23. lokakuuta 2003 Turkmenistanista, Keski-Aasia mukaan lukien¹, 20. helmikuuta 2008 EU:n Keski-Aasian strategiasta² ja 14. helmikuuta 2006 ihmisoikeus- ja demokratialausekkeesta Euroopan unionin sopimuksissa³ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 2. syyskuuta 2008 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta neuvoston ja komission päätökseksi Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tadžikistanin tasavallan kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen liitettävän pöytäkirjan tekemisestä Bulgarian tasavallan ja Romanian Euroopan unioniin liittymisen huomioon ottamiseksi⁴,
- ottaa huomioon EU:n sekä Uzbekistanin, Kirgisian ja Kazakstanin välillä tehdyt kumppanuus- ja yhteistyösopimukset, jotka ovat kaikki olleet voimassa vuodesta 1999 lähtien,
- ottaa huomioon kyseisiin sopimuksiin sisältyvät ihmisoikeuslausekkeet,
- ottaa huomioon EU:n ja Tadžikistanin välisten suhteiden voimassa olevat puitteet, EU:n ja entisen Neuvostoliiton välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen, joka korvataan kumppanuus- ja yhteistyösopimuksella sen jälkeen, kun kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ja Tadžikistan ovat ratifioineet sen ja Euroopan parlamentti antanut sille puoltavan lausuntonsa,
- ottaa huomioon, että kaikki 27 Euroopan unionin jäsenvaltiota ja Tadžikistan ovat ratifioineet niiden välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen,
- ottaa huomioon 11. lokakuuta 2004 allekirjoitetun ja toukokuusta 2005 alkaen voimassa olleen Euroopan yhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Tadžikistanin tasavallan väliaikaisen sopimuksen kaupasta ja kaupan liitännäistoimenpiteistä,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 21. ja 22. kesäkuuta 2007 hyväksymän uutta kumppanuutta Keski-Aasian kanssa koskevan EU:n strategian,
- ottaa huomioon neuvoston ja Euroopan komission Eurooppa-neuvostolle kesäkuussa 2008 antaman yhteisen tilanneselvityksen EU:n Keski-Aasia-strategian täytäntöönpanosta ja arvion siitä, että strategian täytäntöönpanossa on päästy hyvään alkuun,

---

¹ EUVL C 82 E, 1.4.2004, s. 639.

² Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0059.

³ EUVL C 290 E, 29.11.2006, s. 107.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0375.

- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 8. ja 9. maaliskuuta 2007 hyväksymän Euroopan energiapolitiikkaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman (2007–2013),
  - ottaa huomioon 26. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman tavoitteesta luoda EU:lle yhteinen energiapolitiikka¹,
  - ottaa huomioon lokakuussa 2008 järjestetyn Euroopan unionin ja Tadžikistanin välisen ensimmäisen virallisen ihmisoikeusvuoropuhelukokouksen ja tässä kokouksessa laaditun luettelon suosituksista, jotka on tarkoitettu ottaa asianmukaisesti huomioon parhaillaan käynnissä olevien lainsäädännöllisten uudistusten yhteydessä,
  - ottaa huomioon Dušanbessa 10. ja 11. heinäkuuta 2009 järjestetyn ensimmäisen EU:n ja Tadžikistanin välisen ihmisoikeusseminaarin ja Dušanbessa syyskuussa 2009 pidettävän ihmisoikeusvuoropuhelun,
  - ottaa huomioon Dušanbessa lokakuussa 2008 järjestetyn EU:n sponsoroiman huumausaineita koskevan kansainvälisen konferenssin,
  - ottaa huomioon parlamentin ulkoasiainvaliokunnan ja Tadžikistanin presidentin Enomali Rahmonin välillä 10. helmikuuta 2009 käydyn keskustelun,
  - ottaa huomioon Dušanbessa 6.–8. huhtikuuta 2009 pidetyn Euroopan parlamentin ja Tadžikistanin Majlisin välisen neljännen parlamenttien välisen kokouksen,
  - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön ja kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Keski-Aasian maat, joihin Tadžikistan kuuluu, sijaitsevat Euroopan ja Aasian keskeisellä yhtymäalueella ja ne ovat muodostaneet historiallisesti ja perinteisesti tärkeän kohtaamis- ja kauttakulkualueen näiden maanosien välillä,
- B. katsoo, että Euroopan unionin keskeisen edun mukaista on turvallisuus ja vakaus, demokraattisten instituutioiden kehittyminen ja vahvistuminen sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen tällä alueella erityisesti sen vuoksi, että strateginen, poliittinen ja taloudellinen kehitys sekä useita alueita koskevat kasvavat haasteet Keski-Aasiassa vaikuttavat suoraan ja epäsuorasti Euroopan unionin omiin etuihin,
- C. katsoo, että Keski-Aasiaa koskevalla uudella EU:n strategialla pyritään parantamaan poliittista vuoropuhelua ja lujittamaan Euroopan ja sen keskiaasialaisten kumppanuusvaltioiden välisiä siteitä kunnioittaen arvoja, joille EU perustuu,
- D. katsoo, että Tadžikistan, jolla on yli 1300 kilometriä yhteistä rajaa Afganistanin kanssa, on merkittävä alueellinen toimija etulinjassa Afganistaniin nähden EU:n ja muiden kansainvälisten toimijoiden pyrkimyksissä huumausainekaupan, ääriliikkeiden ja alueen turvallisuuteen liittyvien uhkien torjumiseksi,

---

¹ EUVL C 219 E, 28.8.2008, s. 206.

- E. ottaa huomioon, että EU:n Tadžikistania koskevien poliittisten tavoitteiden pääasiallisena tarkoituksena on tukea köyhyyden torjumista, hyvää hallintotapaa ja uudistuksia sekä alueellisella tasolla torjua tehokkaammin huumausainekauppaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta; ottaa myös huomioon, että EU avustaa tässä asiassa tukemalla erityisesti rajavalvontaa rajaturvallisuusohjelman (BOMCA) ja huumeidenvastaisen ohjelmansa (CADAP) kautta,
- F. ottaa huomioon, että Tadžikistanin kanssa tehdyssä kumppanuus- ja yhteistyösopimuksessa määritellään takaisinottoa sekä laittoman maahanmuuton valvontaa koskevat sitoumukset ja yhteistyö; ottaa huomioon, että olisi tehtävä erillinen sopimus tämän yhteistyön yksityiskohdista;
- G. ottaa huomioon, että vuonna 1997 päättynyt sisällissota tuhosi infrastruktuuria ja instituutioita ja runteli taloutta, minkä seurauksena Tadžikistan on köyhin entisistä neuvostotasavalloista; ottaa huomioon, että huolimatta Tadžikistanin voimakkaasta elpymisestä kuluneina vuosina arviolta 60 prosenttia väestöstä elää yhä kurjuudessa ja köyhimmillä alueilla terveydenhuoltoa ja koulutusta ei ole edelleenkään saatavilla; ottaa huomioon, että tadžikistanilaiset ovat erittäin riippuvaisia siirtotyöläisten lähettämistä varoista, mutta katsoo, että alueen taloudellinen kriisi uhkaa vakavasti tätä tulonlähdettä ja sen vuoksi on äärimmäisen tärkeää auttaa Tadžikistania kehittämään kestävä ja hyvin toimiva kotimainen talousjärjestelmä,
- H. ottaa huomioon, että Tadžikistanissa on Keski-Aasian korkein syntyvyys, lähes 40 prosenttia sen 7,3-miljoonaisesta väestöstä on alle 15-vuotiaita nuoria; ottaa huomioon, että hyvän koulutusjärjestelmän kehittäminen on ratkaisevan tärkeää maan tulevaisuudelle,
- I. ottaa huomioon, että Tadžikistanin tärkeimpiä talousvetureita ovat puuvillan ja alumiinin tuotanto, mutta näiden kulutushyödykkeiden maailmanmarkkinahinnat ovat laskussa; ottaa huomioon, että Tadžikistanilla ei ole öljyä ja vain vähän kaasua ja huolimatta sen huomattavista vesivoimavarannoista se on kärsinyt ankarasta energiapulasta,
- J. katsoo, että institutionaalinen, lainsäädännöllinen ja taloudellinen ympäristö ei ole suotuisa tadžikistanilaisten yritysten kehittymiselle ja että niitä on edistettävä merkittävästi,
- K. ottaa huomioon, että Tadžikistan on riippuvainen ulkomaisesta tuesta ja humanitaarisesta avusta ja että lähes puolet maan työvoimasta työskentelee ulkomailla, pääasiassa Venäjällä, ja tukee perhettään rahalähetysten avulla,
- L. ottaa huomioon, että Neuvostoliiton hajoaminen katkaisi perinteiset taloussuhteet ja hajotti alueelliset markkinat, mikä pahentaa nykyistä talouden romahdusta; ottaa huomioon, että EU:n olisi tehtävä kaikkensa luottamuksen palauttamiseksi alueen maiden välille ja siten edistettävä alueellisen yhteistyön uudelleenkäynnistymistä;
- M. ottaa huomioon, että kehitysyhteistyön rahoitusvälineen puitteissa saamansa tuen lisäksi Tadžikistan on osallisena useissa parhaillaan käynnissä olevissa alueellisissa ohjelmissa,
- N. ottaa huomioon, että vaikka presidentti Rahmon ilmeisestikin nauttii kansan suosiota, hän

on järjestelmällisesti sortanut kaikkia opposition edustajia ja poistanut vallanjakojärjestelmän, jonka piti olla taattuna vuonna 1997 tehdyn rauhansopimuksen perusteella,

- O. ottaa huomioon, että Etyjin/ODIHR:n lopullisessa vaalitarkkailukertomuksessa huomioitiin todellisen valinnan ja merkityksellisen moniarvoisuuden puuttuminen vuoden 2006 presidentinvaaleista,
- P. ottaa huomioon, että on yleisesti tunnustettua, että korruptio on levinnyt laajalti kaikille aloille ja sen uskotaan olevan syynä siihen, että suurta osaa kansainvälisten avunantajien myöntämästä rahoituksesta ei ohjata oikeisiin kohteisiin,
- Q. katsoo, että kansalaisyhteiskunnan kehittyminen on vasta alullaan, että hallitus usein estää sen aitoa kehittymistä ja että on vielä tehtävä paljon työtä ennen kuin inhimillisen kehityksen mahdollisuuksia voidaan hyödyntää maassa; ottaa huomioon, että joidenkin uskonnollisten ryhmien toimintaa on supistettu vaatimalla niitä kirjautumaan uskonnollisten asioiden kansallisen komitean yhteyteen ja muilla rajoittavilla toimilla, jotka perustuvat äskettäin annettuun lakiin omantunnonvapaudesta ja uskonnollisista yhteisöistä,
1. suhtautuu myönteisesti siihen, että Tadžikistan on tehnyt selväksi, että se on sitoutunut tekemään yhteistyötä EU:n kanssa, että se haluaa parantaa sen ja EU:n välisiä kaupan portaita ja edistää koulutusyhteyksiä ja että se aikoo toteuttaa erityistoimia keskeisillä aloilla, joita ovat muun muassa sosiaalinen hyvinvointi, terveydenhuolto, koulutus, korruption torjuminen ja ihmisoikeuksien parantaminen, osoittaakseen, että se suhtautuu näihin sitoumuksiin vakavasti;
  2. on tietoinen siitä, että Tadžikistanin hallitus on syvästi pettynyt siihen, että kumppanuus- ja yhteistyösopimusta ei ole vielä tehty, erityisesti ottaen huomioon EU:n kannan, jonka mukaan EU:n on ehdottoman tärkeää eriyttää politiikkaansa, koska poliittiset, sosiaaliset, taloudelliset ja muut olosuhteet vaihtelevat huomattavasti Keski-Aasian valtioiden välillä; ilmaisee siksi aikomuksensa antaa puoltavan lausuntonsa lähiaikoina ja odottaa, että kumppanuus- ja yhteistyösopimus saadaan päätökseen mahdollisimman pian;
  3. katsoo, että sen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen loppuun saattamisesta antama puoltava lausunto on osoitus siitä, että se haluaa tehdä yhteistyötä Tadžikistanin kanssa ja kannustaa sitä ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin kipeästi kaivattujen uudistusten toteuttamiseksi; kiinnittää kuitenkin Tadžikistanin huomion ennen kaikkea ihmisoikeuslausekkeen/lykkäysehdon välilliseen ehdollisuuteen;
  4. katsoo, että kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen täysimääräisen kehittymisen ja kahdenvälisen suhteiden vahvistumisen olisi perustuttava tarkkaan ja riittävän ajoissa tehtävään arvioon keskeisillä aloilla saavutetusta edistyksestä ja kehottaa tässä yhteydessä komissiota määrittelemään selkeät vertailukohdat ja ehdot;

Taloudellinen tilanne

5. toteaa Tadžikistanin vakavat talousvaikeudet ja sen herkän liikenne- ja energiainfrastruktuurin ja on erittäin huolestunut toukokuun 2009 kaltaisesta tilanteesta,

jolloin taloudellisen kriisin seurausten ja maatalouden alan puutteiden vuoksi 1,5 miljoonan ihmisen elintarviketurva heikentyi;

6. kehottaa Tadžikistanin hallitusta käsittelemään tarjontaa koskevaa ongelman ydintä ja tarkistamaan liian kunnianhimoisten hankkeiden politiikkaansa, joka on hyödytön ihmisten perustavanlaatuisien ja välittömien tarpeiden ratkaisemisessa; kehottaa sitä samanaikaisesti vahvistamaan alueellisia markkinoita ja parantamaan paikallista tuotantoa sekä huolehtimaan kiireellisesti elintarvikeavusta ja työpaikkojen luomiseen tarkoitetuista ohjelmista;
7. kehottaa Tadžikistanin hallitusta puuttumaan välittömästi koulutus- ja terveysalan katastrofaaliseen tilaan, joka uhkaa luoda uuden sosiaalisten ongelmien aallon tuleville sukupolville ja jäytää maan tulevaisuutta;
8. panee myös merkille, että jatkuva köyhyys vauhdittaa osaltaan huumausainkauppaa, kun otetaan huomioon, että joidenkin raporttien mukaan 30–50 prosenttia maan taloudellisesta toiminnasta on kytköksissä huumausainkauppaan;
9. kehottaa Tadžikistania hyödyntämään sen valtavia vesivoimavarantoihin liittyviä mahdollisuuksia järkevällä ja demokraattisella tavalla ottaen huomioon alajuoksulla sijaitsevien, turvalliseen kausiluontoiseen veden virtaukseen perinteisesti luottavien maiden huolenaiheet; kehottaa komissiota tässä yhteydessä tekemään kaikki voitavansa helpottaakseen sellaisten yhteisten EU:n normien mukaisten hankkeiden edistämistä, joihin kaikki alueelliset toimijat, joihin asia mahdollisesti vaikuttaa, ovat osallisina;
10. kehottaa Tadžikistania toteuttamaan rakenteellisia muutoksia sijoitusilmaston parantamiseksi ulkomaisia yrityksiä varten;
11. kehottaa Tadžikistania toteuttamaan täysimääräisesti tarvittavat talousuudistukset kiinnittäen erityistä huomiota maatalouden uudistamiseen, jotta viljelijät pääsisivät vapaiksi veloista ja voisivat siirtyä yksinomaisesta puuvillan viljelystä vaihtoehtoihin maanviljelyn muotoihin;

Poliittinen tilanne

12. tunnustaa, että Tadžikistan on suhteellisen vakaa maa, jota eivät tähän mennessä näytä uhanneen ulkoiset vaaratekijät tai hyvin järjestäytynyt paikallinen kapinointi; kiinnittää kuitenkin huomiota hallinnon säröihin viittaaviin merkkeihin (esimerkiksi vuoden 2008 väkivaltatapaukset ja mielenosoitukset Badakhshanin itsehallinnollisella vuoristoalueella sekä äskettäinen turvallisuusoperaatio itäisellä Tavildaran alueella hallituksen joukkojen ja entisen aseellisen opposition ja ulkomaisten taistelijoiden välillä) jotka ovat herättäneet kysymyksiä siitä, onko presidentillä valta käsissään; kiinnittää niin ikään huomiota pelkoihin siitä, että pysyvä köyhtyminen, rehottava korruptio ja hallinnon lisääntyvä autoritaarisuus saattavat lisätä poliittista, taloudellista ja sosiaalista epävakautta tulevaisuudessa;
13. muistuttaa Tadžikistania vuosituhannen kehitystavoitteista ja EU:n merkittävälle toimille myöntämästä tuesta, jotta tällä alalla edistytäisiin;

14. kiinnittää huomion parlamentaariseen rakenteeseen, jota hallitsee presidenttiä tukeva demokraattinen kansanpuolue (People's Democratic Party, PDP); pahoittelee sitä, että oppositiopuolueet on sysätty syrjään ja mahdolliset kilpailijat vangittu tai karkotettu maasta; ottaen huomioon presidentin lupauksen mukaisesti vuonna 2010 pidettävät vaalit kehottaa Tadžikistanin hallitusta noudattamaan demokratisoitumista koskevia sitoumuksiaan sallimalla aidon monipuoluejärjestelmän muodostumisen ja arvioimalla uudestaan vaalilakia (esimerkiksi sallimaan puolueettomat tarkkailijat, poistamaan ehdokkaiden rekisteröimismaksun ja lisäämään avoimuutta äänten laskennassa, taulukoinnissa ja äänestystulosten julkistamisessa);
15. arvostelee valtioista riippumattomille järjestöille määrättyjä rajoituksia ja sitä, että Tadžikistanissa ei ole vaikutusvaltaista ja näkyvää kansalaistoimintaa, sillä tällaisen toiminnan puuttuminen saattaa horjuttaa demokratian kehitystä tulevaisuudessa, ja toistaa, että huomattavia uudistuksia on jatkettava ja ihmisoikeuksia kunnioitettava yhteiskunnan kaikilla aloilla;
16. panee merkille, että korruptio on yleisesti tunnustettu merkittäväksi ongelmaksi Tadžikistanissa, mikä johtuu osittain oikeuskulttuurin puuttumisesta ja maan kyvyttömyydestä maksaa virkamiehille asianmukaista palkkaa; haluaa saada näyttöä siitä, että korruption ehkäisemistä koskeva laki, korruption vastainen virasto ja kunnianhimoinen korruption vastainen strategia vuosille 2008–2012, joka on nyt valmiina, ovat muutakin kuin pelkkää tosiasioiden kaunistelemista;
17. kehottaa Tadžikistania ottamaan käyttöön täysin avoimen politiikan talouden sektorilla myös julkisessa tilinpidossa, joka koskee kaikista valtion omistamista yrityksistä, kuten Tajik Aluminium Company -yhtiöstä Talcosta (sekä kotimaassa että ulkomailla) ja Barqi Tojik -sähköjakeluyhtiöstä peräisin olevia tuloja sekä avoimuutta puuvillasektorin rahoituksessa;

Alueelliset kysymykset

18. korostaa Tadžikistanin maantieteellistä naapuruutta Afganistanin kanssa ja asemaa siihen liittyvissä huumausaineita, terrorismia ja ääriliikkeitä koskevissa kysymyksissä, ja panee merkille Tadžikistanin mahdollisuudet luoda nykyaikainen ja toimiva valtio, joka kykenee toimimaan ikään kuin palomuurina Afganistanista ja tältä alueelta peräisin olevien ääriliikkeiden leviämistä vastaan; korostaa, että on tärkeää edelleen tiivistää yhteistyötä Tadžikistanin kanssa auttamalla sitä toimimaan vakaana ja toimintakykyisenä valtiona; korostaa, että terrorismin torjuntaa ei saa käyttää tekosyynä opposition painostamiseen tai pelotteluun, vaan sitä on hoidettava noudattaen täysimääräisesti ihmisoikeuksia ja kansalaisvapauksia;
19. panee merkille, että energia ja vesi ovat ihmisten turvallisuuden ja Keski-Aasian valtioiden välisten suhteiden kannalta keskeisiä kysymyksiä; kiinnittää erityistä huomiota Tadžikistanin ja Uzbekistanin väliseen energiakiistaan (josta on osoituksena muun muassa Uzbekistanin suorittama väliaikainen mutta ennalta ilmoittamaton rajan sulkeminen, sen kaasuntoimitusten keskeyttäminen ja hintojen kaksinkertaistaminen) sekä kiistoihin vedestä Uzbekistanin ja Kirgisian kanssa; kehottaa tässä yhteydessä järjestämään

kiireellisesti koko aluetta koskevia kuulemisia energiavarojen järkipärisestä hyödyntämisestä;

Ihmisoikeudet

20. on vakavasti huolissaan Tadžikistanin ihmisoikeusrikkomuksista, joita on tehty rankaisematta ja jotka ilmenevät eri muodoissa, kuten sekä hallituksen että rikollisverkostojen harjoittamana oikeusistuimien ja tuomareiden painostuksena, tiedotusvälineiden painostuksena, naisten oikeuksien yleisinä loukkauksina, lapsityövoiman käyttönä, opiskelijoiden, myös alaikäisten, hyväksikäyttönä puuvillan korjuussa, "talousorjuutena", kuten Yhdysvaltoihin sijoittautunut Freedom House -järjestö on kuvaillut kyseisten työläisten elinoloja, ja epäinhimillisinä pidätysolosuhteina, mukaan lukien kidutus ja muut pahoinpitelyn muodot, sekä ihmiskauppana;
21. pitää tässä yhteydessä ilahduttavana virallisen ja tuloksiin suuntautuneen ihmisoikeusvuoropuhelun käynnistämistä EU:n ja Tadžikistanin välillä; pitää edistystä tällä alalla ratkaisevan tärkeänä kahdenvälisten suhteiden kehittymiselle; korostaa, että on tärkeää ottaa Tadžikistanissa toimivat valtioista riippumattomat järjestöt mukaan virallisesti ja konkreettisesti tällaiseen vuoropuheluun;
22. pitää valitettavana kansalaisjärjestöjä koskevaa uutta lakia, joka on laadittu venäläisen lain mukaan, josta on aiheutunut vaivalloisia rekisteröintiä ja uudelleenrekisteröintiä koskevia vaatimuksia;
23. painottaa, että vaikka sanan- ja lehdistönvapaus taataan Tadžikistanin lainsäädännössä, viranomaiset usein pelottelevat yksityishenkilöitä, jotka ovat eri mieltä hallituksen politiikan kanssa, ja yrittävät estää heitä puhumasta vapaasti ja kriittisesti; arvostelee lisäksi sitä, että riippumatonta mediaa pelotellaan ja valvotaan eri tavoin niin, että median on pakko harjoittaa itsensensuuria;
24. on huolestunut siitä, että uskonnonvapaus on vähenemässä ja että uudessa uskontoa koskevassa laissa, jonka presidentti allekirjoitti 25. maaliskuuta 2009, kielletään useita uskonnon harjoittamismuotoja ja sen avulla saatetaan kieltää useita uskonnollisia yhteisöjä pakottaen ne toimimaan salassa;
25. korostaa, että naisiin kohdistuva syrjintä ja väkivalta on yhä laajalle levinnyt ongelma; kehottaa komissiota käynnistämään tilapäisiä ohjelmia, joiden avulla parannetaan naisten mahdollisuuksia, ja kehottaa Tadžikistanin viranomaisia tekemään kaiken voitavansa, jotta naisten oikeuksien loukkaamiset saadaan loppumaan ja jotta naiset saisivat helpommin oikeusapua;
26. panee huolestuneena merkille, että vuonna 2007 kansallisten perinteiden ja rituaalien noudattamisesta annetussa laissa säädetään rajoituksista, jotka koskevat tadžikistanilaisten pukeutumista ja perinteisten tapahtumien viettoa;
27. pahoittelee kidutuksen laajamittaista käyttöä ja toteaa, että kidutuksen määritelmä on yhä epätäydellinen Tadžikistanin lainsäädännössä, sekä kehottaa toistamiseen ottamaan käyttöön kaikki tarpeelliset toimet YK:n kidutuksen vastaisen kansainvälisen yleissopimuksen noudattamisen varmistamiseksi saattamalla oikeuden tuomittaviksi

erityisesti virkamiehet, jotka ovat syyllistyneet halventavaan tai huonoon kohteluun, ja ratifioimaan valinnaisen pöytäkirjan (OPCAT), joka sallii vankiloiden seurannan; kehottaa lisäksi lakkauttamaan kuolemanrangaistuksen;

28. panee merkille, että oikeudellisista kysymyksistä ja ihmisoikeuksista vastaavalle Tadžikistanin parlamentaarille valiokunnalle on annettu tehtäväksi tarkastaa, että lait ovat ihmisoikeuksia koskevien säädösten mukaisia, missä se ei kuitenkaan ole ollut kovin tehokas;
29. pitää ilahduttavana äskettäistä oikeusasiamiehen nimittämistä ja kehottaa hallitusta varmistamaan hänen täysimääräisen riippumattomuutensa;

Kansainvälinen yhteisö

30. vetoaa kansainvälisiin avunantajiin, jotta nämä ryhtyisivät kaikkiin mahdollisiin toimiin kannustaakseen ja tukeakseen elinkelpoisen ja dynaamisen kansalaisyhteiskunnan muodostumista ja rohkaistakseen riippumattomia tiedotusvälineitä käsittelemään valtionhallinnon korruptiota sekä kansainvälisten varojen virtaa koskevia kysymyksiä;
31. kehottaa komissiota yhteistyössä Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajana toimivan jäsenvaltion kanssa varmistamaan, että ihmisoikeudet otetaan kaikilta osin ja kaikilla tasoilla huomioon sen ja Tadžikistanin välisessä vuoropuhelussa ja että Euroopan unioni tarjoaa Tadžikistanille kaiken sen tarvitseman tuen näillä aloilla;
32. korostaa, että on tarpeen kanavoida lisää rahoitusta suoraan paikallisille viranomaisille ja kansalaisyhteiskunnalle edellyttäen avoimuutta ja todennettavuutta;
33. kehottaa komissiota ilmoittamaan säännöllisesti Euroopan parlamentille demokratian ja ihmisoikeuksien alalla tapahtuneesta kehityksestä ja toimittamaan sen ulkoasiainvaliokunnalle kattavat tiedot poliittisen vuoropuhelun puitteissa saavutetuista edistysaskeleista; kehottaa neuvostoa ottamaan Euroopan parlamentti mukaan Tadžikistanin kanssa käytävään ihmisoikeusvuoropuheluun;
34. vaatii komissiota ryhtymään mahdollisimman pian neuvotteluihin Tadžikistanin hallituksen kanssa kumppanuus- ja yhteistyösopimusten täytäntöönpanosopimusten, kuten takaisinottoa ja laittoman maahanmuuton valvontaa koskevan sopimuksen, tekemiseksi;
35. kehottaa EU:ta tehostamaan huumekaupan torjumista koskevien toimien tukemista, kun otetaan huomioon Tadžikistanin asema naapurimaasta Afganistanista Venäjälle ja Länsi-Eurooppaan tulevien huumeiden kauttakulkumaana, kiinnittäen erityistä huomiota Tadžikistanin huumevalvontaviraston rahoittamiseen, heikentämättä rajojen yli käytävää kauppaa, joka on elintärkeää raja-alueiden talouskehityksen kannalta;
36. kiinnittää huomion Tadžikistanissa oleviin räjähtämättömiin rypälepommeihin ja kehottaa lisäämään niiden raivaamiseen tarvittavaa rahoitusta;

o

o o

37. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauseelman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Tadžikistanin tasavallan hallitukselle.